

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15Co/309/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614205599
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8614205599.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: S. sporiteľňa, a.s., so sídlom J. XX, XXX XX I., právne zastúpeného JUDr. Romanom Kvasnicom, advokátom, so sídlom Sad A. Kmeťa 24, 921 01 Piešťany, IČO: 36 866 598, proti žalovaným v 1. rade: A. L., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX B. XXX, v 2. rade: W. L., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX B. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 343 828, právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 2.104,34 eur s príslušenstvom, o pripustení vstupu vedľajšieho účastníka do konania, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Svidník č.k. 8C/62/2014-44 zo dňa 6.5.2015, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým uznesením rozhodol, že pripúšťa, aby do konania na strane žalovaných v 1. a 2. rade vstúpil vedľajší účastník Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 343 828, právne zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 93 ods. 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku v znení platnom a účinnom do 31.12.2014, § 93 ods. 2-4 Občianskeho súdneho poriadku v platnom a účinnom znení. V odôvodnení uviedol, že dňa 11.11.2014 oznámil vstup do konania vedľajší účastník na podporu žalovaných Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 343 828, právne zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník.

Písomným podaním doručeným prvostupňovému súdu dňa 13.1.2015 žalobca podal námietku proti vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Namietal, že žalovaní nedali súhlas k vstupu vedľajšieho účastníka na ich strane do konania, že obsahom súdneho spisu sú informácie a doklady tvoriace bankové tajomstvo, s ktorým združenie nie je oprávnené oboznamovať sa, že súčasťou súdneho spisu sú osobné údaje žalovaných, ktoré združenie nie je oprávnené spracúvať, že oznámenie o vstupe podal advokát bez udelenia plnomocenstva a že súdom poskytnuté informácie môžu byť neznámym okruhom osôb, ktoré sú členmi združenia zneužit v neprospech žalovaných alebo iných osôb alebo môžu slúžiť k páchaniu trestnej činnosti.

Prvostupňový súd pripomenul, že vedľajší účastník vstúpil do konania ešte podľa ustanovenia § 93 ods. 3 O.s.p. účinného do 31.12.2014, kedy sa súhlas so vstupom vedľajšieho účastníka do konania nevyžadoval. Čo sa týka námietok, že obsahom spisu sú informácie a doklady tvoriace bankové tajomstvo a osobné údaje žalovaných a že súdom poskytnuté informácie môžu byť zneužit v prospech

neoprávnených osôb, prvostupňový súd poukázal na to, že vedľajší účastník má podľa § 93 ods. 4 O.s.p. rovnaké práva a povinnosti ako účastník, okrem iného aj nazerať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy, atď. Táto činnosť priamo predpokladá možnosť oboznámenia sa s osobnými údajmi účastníkov, prípadne aj predmetom bankového tajomstva, ak je obsahom súdneho spisu. Tým však nie je dotknutá povinnosť chrániť takto získané osobné údaje a zachovávať bankové tajomstvo a vyvarovať sa zneužitiu postavenia vedľajšieho účastníka v konaní. Prvostupňový súd záverom k námietke ohľadom oznámenia o vstupe podaného advokátom poznamenal, že plnomocenstvo bolo tamajšiemu súdu doručené spolu s oznámením združenia o vstupe.

Napadnuté uznesenie vydal vyšší súdny úradník.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca.

V odvolaní uviedol, že neboli splnené podmienky na vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane žalovaných, nakoľko postup prvostupňového súdu nezodpovedá ustanoveniu § 93 ods. 3 O.s.p.. Poukázal na znenie ust. § 93 ods. 3 O.s.p. v znení účinnom od 01.01.2015 a uviedol, že súčasťou oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania zo dňa 11.11.2014 nebol súhlas žalovaných so vstupom vedľajšieho účastníka do konania. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že nepripustí vedľajšieho účastníka do konania, alternatívne žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie alebo aby rozhodol o tom, že nenastali účinky vedľajšieho účastníctva v danom konaní.

Vedľajší účastník na strane žalovaných v podanom vyjadrení k odvolaniu žalobcu mal za to, že námietky žalobcu sú nedôvodné, preto navrhol napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

Zákonný sudca podanému odvolaniu v súlade s § 374 ods. 4 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) nevyhovel.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s.p.) preskúmal uznesenie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

Podľa § 93 ods. 3 O.s.p. v znení platnom do 31.12.2014, do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, združenie môže podať návrh na začatie konania na správnom orgáne alebo na súde vo veci ochrany práv spotrebiteľov, alebo môže byť účastníkom konania

a/ ak sú takéto ciele hlavnou náplňou jeho činnosti alebo

b/ je uvedené v zozname oprávnených osôb vedenou Komisiou (ďalej len zoznam oprávnených osôb), bez toho, aby bolo dotknuté právo súdu preskúmať, či je tento subjekt oprávnený v danom prípade podať návrh na začatie konania.

Podľa článku 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa členské štáty zaviazali k vytvoreniu účinných mechanizmov, aby sa predchádzalo súvislému používaniu nepriateľných (nekalých) zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Práve vedľajší účastník môže privodiť naplnenie tohto cieľa svojou aktivitou.

Novelou Občianskeho súdneho poriadku vykonanou zákonom č. 384/2008 Z.z. bola s účinnosťou od 15.10.2008 zavedená druhá skupina subjektov, ktoré môžu vystupovať ako vedľajší účastníci v konaní. Nové ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p. však práve v prípade právnických osôb zameraných na ochranu práv spotrebiteľa nevyžaduje preukazovanie právneho záujmu na výsledku sporu. Cieľom navrhovanej úpravy je, vychádzajúc z dôvodovej správy, rozšíriť ochranu práv na prípady, na ochrane ktorých existuje dôležitý verejný záujem, avšak v ktorých by bolo veľmi problematické zo strany subjektov, ktoré majú vzhľadom na svoje zameranie alebo predmet činnosti záujem na ochrane tohto verejného záujmu vstupovať do konania ako vedľajší účastníci. Dôvodom je fakt, že v danej situácii by bolo takmer nemožné preukázať právny záujem na výsledku sporu. V praxi ide hlavne o právnické osoby v postavení mimovládnych organizácií zameraných na ochranu jednotlivcov a skupín pred diskrimináciou, o združenia na ochranu spotrebiteľov a podobne.

Smernica Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách nestanovuje, že združenia na ochranu spotrebiteľov musia mať právo vstupovať do sporov o individuálnych záujmoch spotrebiteľov ako vedľajší účastníci. Článok 7 ods. 2 tejto smernice priznáva týmto združeniam procesné práva pokiaľ ide o ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov. Smernica teda nič nehovorí o prípadnej účasti združení na ochranu spotrebiteľov v individuálnych sporoch. Toto mlčanie sa ale v žiadnom prípade nedá chápať ako zákaz takejto činnosti. Z článku 8 Smernice Rady č. 93/13 EHS vyplýva, že členské štáty môžu zaviesť opatrenia, ktoré sú priaznivejšie pre spotrebiteľa ako tie, ktoré sú stanovené v smernici. Takýmto opatrením môže byť aj pripustenie vedľajšieho účastníctva v konaní. Občiansky súdny poriadok účinný do 31.12.2014 v ustanovení § 93 a ani v iných ustanoveniach neupravoval, aby podmienkou pre vstup vedľajšieho účastníka do konania mal byť výslovný súhlas účastníka, na strane ktorého má vedľajší účastník vystupovať.

Podľa výpisu z registra občianskych združení vedeného Ministerstvom vnútra SR, je Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ zapísané v tomto registri od 18.10.2013 v oblasti spotrebiteľských činností.

Z uvedeného je zrejmé, že Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, je združením, ktoré môže vstúpiť do konania ako vedľajší účastník vo veci ochrany práv spotrebiteľa.

Zákon č. 353/2014 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ustanovuje, že v § 93 ods. 3 O. s. p. sa za prvú vetu vkladá nová druhá veta, ktorá znie:

„Ak ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada.“. Tento zákon nadobudol účinnosť 01.01.2015.

Pokiaľ žalobca v odvolaní poukazuje na nové znenie ustanovenia § 93 ods. 3 O.s.p., účinné od 1. 1. 2015, ktoré zaviedlo výslovný súhlas účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania ako podmienku vzniku vedľajšieho účastníctva, odvolací súd konštatuje, že v čase vstupu vedľajšieho účastníka do konania (dňa 11.11.2014) zákon ešte takúto podmienku nestanovoval. Súd nebol povinný po oznámení vstupu vedľajšieho účastníka zisťovať stanovisko účastníka konania, na podporu ktorého vedľajší účastník do konania vstúpil. Súhlas účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania sa predpokladal.

Právna úprava účinná od 01.01.2015 sa síce použije aj na súdne konania začaté do 31.12.2014, nemôžu ňou však byť dotknuté účinky procesných úkonov uskutočnených pred jej účinnosťou, nakoľko takýmto postupom by došlo k porušeniu zákazu retroaktivity ako jednej zo zásad, na ktorej spočíva právny poriadok Slovenskej republiky. Splnenie podmienok na vstup vedľajšieho účastníka do konania (udelenie súhlasu so vstupom do konania), ktoré boli do právnej úpravy zavedené až s účinnosťou od 01.01.2015 teda nemožno vyžadovať vtedy, ak vedľajší účastník vstúpil do konania za účinnosti predošlej právnej úpravy (v čase do 31.12.2014). Tým by sa totiž odňal účinok procesného úkonu (vstupu vedľajšieho účastníka do konania), ktorý už nastal.

Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď pri rozhodovaní o prípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania aplikoval právnu úpravu platnú a účinnú v čase oznámenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania.

Vedľajší účastník v súlade s ustanovením § 93 ods. 3 O.s.p. v znení účinnom do 31.12.2014 do konania mohol vstúpiť buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. Možnosť vstupu do konania bola obmedzená len dobou trvania konania. Vedľajší účastník tak mohol vstúpiť do konania kedykoľvek od momentu jeho začatia až do doby, kedy sa konanie skončilo. Začiatok konania je daný dňom, keď došiel súdu návrh na jeho začatie alebo keď bolo vydané uznesenie, podľa ktorého sa konanie začína bez návrhu (§ 82 ods. 1 O.s.p.). Vedľajší účastník sa stáva účastníkom konania momentom doručenia jeho oznámenia o vstupe do konania súdu. Vplyv na posúdenie účinkov oznámenia vedľajšieho účastníka o vstupe do konania a na jeho zotrvanie v konaní má len taký úkon účastníka, na strane ktorého má vedľajší účastník vystupovať, ktorým by vyjadril nesúhlas s účasťou vedľajšieho účastníka v konaní.

Žalovaným bolo súdom prvého stupňa zaslané oznámenie združenia o jeho vstupe do konania na strane žalovaných. Túto zásielku si žalovaný v 1. rade prevzal dňa 23.12.2014 a žalovaná v 2. rade dňa 22.12.2014, majú teda o predmetnej skutočnosti vedomosť. Žalovaní doposiaľ svoj nesúhlas s účasťou vedľajšieho účastníka v konaní nijakým spôsobom nevyjadrili.

Keďže Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 31.12.2014 v prípade vedľajšieho účastníka ako združenia na ochranu spotrebiteľa nevyžadoval preukazovanie právneho záujmu na výsledku sporu a jeho vstup do konania nepodmieňoval výslovným súhlasom zo strany žalovaného, bolo pripustenie vstupu vedľajšieho účastníka do konania vhodným prostriedkom pre dosiahnutie toho, aby žalovaní ako spotrebiteľia mohli účinnejšie brániť svoje práva vyplývajúce z uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy.

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.